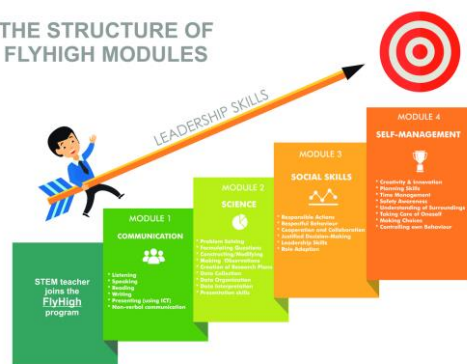

Moduuli 4 Itsensä johtaminen

**Erasmus+
Highly Interactive Guidance Helpful For Leadership In Educationally Relevant Skills – High Fliers**

THE STRUCTURE OF
FLYHIGH MODULES

Erasmus+

This project has received funding from the *Erasmus+ Programme*,
Key Action 2: Strategic Partnerships under grant agreement number 2020-
KA203-12

SISÄLTÖ

Oppitunti 1 Ammatillinen itsearviointi

- Henkilökohtainen SWOT-analyysi
- ”Joharin ikkuna”

Oppitunti 2. Luovuus ja innovaatio

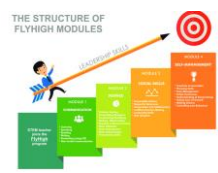
- Oman luovuuden analysointi
- Divergentin ja konvergentin ajattelun harjoittaminen
- Aivoriihi luovuudessa ja ongelmanratkaisussa

Oppitunti 3. Ammattimainen päätöksenteko ja suunnittelu

- Päätöksenteon matriisianalyysi
- SMART-tavoitteiden muotoilu ja työsuunnitelman laatiminen
- Ajanhallinta

Oppitunti 4. Oman ammatillisuuden kehittymisen esteet

- Ammatillisen työn esteiden tunnistaminen, kehittyminen ja itsensä johtaminen
- Esteiden ylittäminen omassa työssä, kehittämisessä ja itsensä johtamisessa

TAVOITTEET

Tämän moduulin jälkeen opiskelijoiden tulee pystyä:

- soveltaa taitoja, jotka ovat tärkeitä itsensä analysoimiseksi ja ymmärtämiseksi ammatillisessa roolissa ja työympäristössä
- soveltaa taitoja, jotka ovat tärkeitä oman ammatillisen käyttäytymisen ja kehittymisen hallitsemiseksi sekä menestymiseksi ammatillisessa ympäristössä
- analysoida omia luovuus- ja innovaatiotaitoja että soveltaa tekniikoita luovuuden esteiden ylittämiseen sekä luovan ajattelun ja ongelmanratkaisun edistämiseen ammatillisessa työssä ja kehittämisessä
- ymmärtää päätöksentekoprosessia, analysoida päätöksenteon esteitä ja soveltaa päätöksenteon ja valinnan tekniikoita
- ymmärtää suunnitelmien tekoprosessia, analysoida suunnittelun esteitä ja soveltaa suunnittelutekniikoita
- ymmärtää ajanhallinnan periaatteet, analysoida ajanhallinnan esteitä ja soveltaa ajanhallinnan tekniikoita

JOHDANTO - TARINA

STEM-opettajan paikka on avattu pienessä, STEM-opetukseen keskittyneessä yksityiskoulussa, joka on erittäin menestynyt ja palkittu opiskelijoidensa erinomaisista STEM-saavutuksista. Koulu tukee vahvasti STEM-opettajia ja STEM-opiskelijoita. Tämän koulun opiskelijat pärjäävät hyvin kansainvälisissä STEM-aineiden kokeissa, he ovat edustettuina ja palkitaan kansallisissa sekä kansainvälisissä STEM-koulujen kilpailuissa. He saavat myös palkintoja innovatiivisista STEM-tuotteista ja ideoista, sekä suuri osa tämän koulun opiskelijoista päättää jatkaa jatko-opinto-ohjelmaan ja päätyy STEM-alalle.

Haluaisit luonnontieteiden opettajaksi tähän kouluun ja haet tähän tehtävään. Osana hakemustasi tähän tehtävään sinun tulee kirjoittaa ja lähettää esittelykirje, jossa sinun tulee kuvailla itseäsi yksityiskohtaisesti sekä ammatillisella että henkilökohtaisella tasolla ja lisäksi olla mahdollisimman rehellinen ja kriittinen.

OPPITUNTI 1

STEM-OPETTAJAN AMMATILLINEN ANALYYSI

SISÄLTÖ JA RAKENNE

Henkilökohtainen SWOT-analyysi omassa työroolissa

- Tehtävän esittely
- SWOT-analyysin tekeminen
- Tehtävän reflektointi

Joharin ikkuna - tehtävä

- Tehtävän esittely
- Joharin ikkunan tekeminen
- Tehtävän arviointi

Kotitehtävä

- Esittelykirjeen kirjoittaminen STEM-opettajan virkahakemusta varten (kuvaus skenaariossa)

TAVOITTEET

Tämän oppitunnin jälkeen oppilaiden tulee pystyä:

- soveltaa ammatillisen itseanalyysin tekniikoita henkilökohtaisten vahvuuksiensa ja heikkouksiensa tunnistamisessa
- tunnistaa ammatillisen työn ja uran mahdollisuudet sekä uhat
- kuvaamaan, määrittelemään ja ymmärtämään ammatillista itsetietoisuutta
- tunnistaa itsetuntemuksen merkityksen ammatillisessa kehityksessä
- esitellä itsetietoisuuden merkitystä ammatillisissa ympäristöissä

JOHDANTO: KESKEISET KÄSITTEET

- Itseanalyysi** voidaan yleisesti määritellä itsen tutkimiseksi ja tutkimiseksi omien ajatusten, tunteiden ja käyttäytymisen ymmärtämiseksi paremmin (APA Dictionary of Psychology).
- Itseanalyysi** edistää itsetietoisuutta, eli omien tunteiden, tarpeiden, halujen, reaktioiden, vahvuuksien, heikkouksien ja vaikutustemme ymmärtämistä muihin (Eurich, 2019).
- Ammattimainen itseanalyysi on tärkeä ensimmäinen askel uran tai koulutuksen hallinnassa!

JOHDANTO HENKILÖKOHTAISEEN SWOT- ANALYYSIIN

SWOT:

Strengths (Vahvuudet)

Weaknesses (Heikkoudet)

Opportunities (Mahdollisuudet)

Threats (Uhat)

Analysoi omia ulkoisia ja sisäisiä
vahvuuksiasi ja heikkouksiasi!

Analysoi ulkoisia mahdollisuuksia ja uhkia,
joita kohtaat ympäristössäsi

HENKILÖKOHTAINEN SWOT-ANALYYSI: VAHVUUDET

VAHVUUDET - Minä STEM-opettajana

Missä asioissa olet erityisen hyvä – joko luontaisen kyvyn tai oppimisen ja kokemuksen kautta?

Kysy itseltäsi esimerkiksi:

- Mitä konkreettisia pätevyyskäsiä sinulla on (esim. tutkinto, todistus, koulutus, harjoittelupaikka)?
- Onko sinulla kokemusta työstä ja/tai vapaaehtoistyöstä?
- Onko sinulla kokemusta työskentelystä erilaisissa ympäristöissä ja/tai eri väestöryhmissä?
- Mitä erityistietoa sinulla on?
- Mitä erityisiä taitoja sinulla on?
- Mitä hyödyllisiä ominaisuuksia, ominaisuuksia tai arvoja sinulla on, jotka antavat sinulle etua muihin verrattuna?
- Mitkä ovat muita henkilökohtaisia vahvuuksiasi (esim. kiinnostuksen kohteet, harrastukset)?
- Mistä saavutuksistasi olet ylpein?
- Mitä teet paremmin kuin muut?
- Mitä muut ihmiset (esim. ystäväsi, työtoverisi) sanoisivat vahvuuksiksi?

HENKILÖKOHTAINEN SWOT-ANALYYSI: HEIKKOUEDET

HEIKKOUEDET - Minä STEM-opettajana

Missä asioissa et ole niin hyvä – joko luonnollisesti tai et vain ole hankkinut tietoja tai taitoja?

Kysy itseltäsi esimerkiksi:

- Mitä konkreettista pätevyyttä sinulta puuttuu, mutta haluaisit saada (esim. tutkinto, todistus, koulutus, harjoittelupaikka)?
- Puuttuuko sinulta työkokemusta ja/tai vapaaehtoistyötä?
- Puuttuuko sinulta kokemusta työskentelystä tietyissä ympäristöissä ja/tai tietyissä väestöryhmissä?
- Mitä erityistietoa sinulta puuttuu?
- Mitä erityisiä taitoja sinulta puuttuu?
- Mitkä ovat heikoimmat taitosi?
- Onko sinulla tiettyjä piirteitä, ominaisuuksia tai arvoja, jotka estävät sinua työelämässäsi?
- Mitä ammatillisia tilanteita tai tehtäviä yleensä vältät ja miksi?
- Mitä huonoja tapoja sinulla on ammatillisessa työssäsi?
- Mitä ympärilläsi olevat ihmiset (esim. ystävät, työtoverit) näkivät heikkouksinasi?

HENKILÖKOHTAINEN SWOT-ANALYYSI: MAHDOLLISUUDET

MAHDOLLISUUDET - Minä STEM-opettajana

Ottaen huomioon vahvuutesi ja heikkoutesi, kuinka voit hyötyä ja kehittyä ihmisenä? Mitä ulkoisia mahdollisuuksia on olemassa?

Kysy itseltäsi esimerkiksi:

- Onko olemassa akateemisia mahdollisuuksia, joihin voit tarttua (esim. stipendimahdollisuudet, projektit, joihin voit osallistua)?
- Voitko saada lisä- tai parempaa koulutusta (esim. osallistua kursseille, koulutukseen, koulutukseen, joka voi kehittää tietojasi ja/tai taitojasi)?
- Tiedätkö ihmisiä, jotka ovat osallistuneet sinua kiinnostaviin kouluihin, koulutukseen, kursseille, ohjelmiin ja/tai harjoitteluun ja jotka voivat jakaa kokemuksensa kanssasi?
- Onko sinulla pääsy muihin saatavilla oleviin ammatillisen kehityksesi tukilähteisiin (esim. neuvonantajat, koulutuskeskukset)?
- Onko akateemisessa ohjelmassasi tai työpaikassasi tarvetta, jota kukaan ei täytä, mutta sinä voisit täyttää?
- Mitä voit tehdä kiinnittääksesi huomiota itseesi ammatillisesti?

HENKILÖKOHTAINEN SWOT- ANALYYSI: UHAT

UHAT - Minä STEM-opettajana

Ottaen huomioon vahvuutesi ja heikkoutesi, mitkä ulkoiset vaikutukset voivat vaikuttaa sinuun negatiivisesti?

Kysy itseltäsi esimerkiksi:

- Onko sinulla tällä hetkellä esteitä koulutuksessasi tai työpaikallasi?
- Kilpaileeko joku kollegoistasi kanssasi projekteista, tehtävistä tai rooleista?
- Onko olemassa uusia trendejä, teknologioita tai prosesseja, joihin et voi tai et ole osallistunut ja jotka estävät sinua kehittymästä?
- Voisiko jokin heikkouksistasi johtaa uhkiin?

KESKUSTELUA SWOT-ANALYYSISTÄ

- Kuinka helppoa tai vaikeaa oli tunnistaa vahvuutesi ja heikkoutesi?
- Kuinka helppoa tai vaikeaa oli kohtaamasi mahdollisuuksien ja uhkien tunnistaminen?
- Jätitkö huomioimatta joitain vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia tai uhkia, jotka muut osallistujat tunnistivat henkilökohtaisissa SWOT-analyyseissaan?
- Mikä SWOT-analyysin laatikko on mielestäsi hyödyllisin työsi, urasi ja ammatillisen kehityksesi suunnittelussa STEM-opettajana?

JOHARIN IKKUNA: ESITTELY

- ❑ Itsetietoisuus on kaksijakoinen käsite (Eurich, 2019):
 - ❑ sisäinen itsetietoisuus edustaa sitä, kuinka selkeästi näemme ajatuksemme, tunteemme, käyttäytymisemme, vahvuutemme, heikkoutemme ja vaikutuksemme muihin
 - ❑ ulkoinen itsetietoisuus edustaa ymmärrystä siitä, miten muut ihmiset näkevät meidät samojen edellä mainittujen tekijöiden kannalta
- ❑ Useimmat meistä ovat jossain määrin "sokeita" tietyille ulottuvuuksille sille, keitä me olemme ja kuinka näyttäydymme toisille!
- ❑ Psykologit Joseph Luft ja Harry Ingham loivat tekniikan vuonna 1955 ja antoivat sille nimensä yhdistämällä nimensä – Joharin ikkuna.

JOHARIN IKKUNA: ESITTELY

	Tiedossa itselle	Ei tiedossa itselle
Tiedossa toisilla	<p>1. Ensimmäinen neljännes viittaa käyttäytymiseen, motivaatioon ja tietoon, jonka itse ja muut tuntevat. Nämä tiedot ovat julkisia ja ne ovat saatavilla yksilön ja muiden välisen viestinnän ja vaihdon kautta.</p>	<p>2. Toinen osio on sokea alue – jossa muut voivat nähdä itsessämme asioita, joista emme ole tietoisia. Sokealla alueella oleva tieto voi olla positiivista tai negatiivista ja sisältää piilotettuja vahvuuksia tai kehittämiskohteita.</p>
Ei tiedossa toisilla	<p>3. Kolmas neljännes on vältetty tai piilotettu alue – asiat, jotka tiedämme, mutta emme paljasta muille. Piilotettu alue voi koostua yksityisistä tiedoista, jotka henkilö päättää pitää itselleen, kuten tavoitteita, unelmia ja mielipiteitä.</p>	<p>4. Neljäs osio on tuntemattoman alue. Toiset emmekä me ole tietoisia tietyistä käyttäytymismalleista tai motiiveista, jotka ohjaavat meitä.</p>

JOHARIN IKKUNA: TEHTÄVÄ

1. Jakaudutaan 3-5 opiskelijan ryhmiin.
2. Ota paperia itsellesi ja jokaiselle ryhmäsi jäsenelle.
3. Katso adjektiiviluetteloa, valitse 10 adjektiivia tai keksi itse, jotka kuvaavat sinua
4. Pyydä ryhmäläisiä kirjoittamaan vastaavat adjektiivit sinusta erillisiin papereihin
5. Vaihda luettelot niin, että jokaisella teistä on vain itseäsi kuvaavat luettelot.
6. Jaa adjektiivit Joharin ikkunaan (lokerot 1 ja 2).

JOHARIN IKKUNA: TEHTÄVÄ

Lista adjektiiveista

Kykenevä	Itsevarma	Itsenäinen	Hermostunut	Impulsiivinen
Hyväksyminen	Luotettava	Nerokas	Tarkkaavainen	Tiedonhaluinen
Mukautuva	Arvokas	Älykäs	Järjestelmällinen	Itsevarma
Rohkea	Energinen	Introvertti	Kärsivällinen	Itsetietoinen
Urhea	Ekstrovertti	Ystävällinen	Voimakas	Järkevä
Rauhallinen	Ystävällinen	Tietävä	Ylpeä	Tunteellinen
Huolehtiva	Auttavainen	Looginen	Hiljainen	Ujo
Iloinen	Onnellinen	Rakastava	Pohdiskeleva	
Taitava	Hyödyllinen	Kypsä	Rento	
Monimutkainen	Idealistinen	Vaatimaton	Uskonnollinen	

JOHARIN IKKUNA: TEHTÄVÄ

	Tiedossa itsellä	Ei tiedossa itsellä
Tiedossa toisilla	1.	2.
Ei tiedoissa toisilla	3.	4. Neljäs osio on tuntemattoman alue. Toiset emmekä me ole tietoisia tietyistä käyttäytymismalleista tai motiiveista, jotka ohjaavat meitä.

JOHARIN IKKUNA: KESKUSTELU

- Mitä eroja havaitset omissa ja muiden listoissa?
- Mitkä ovat syyt tällaisiin eroihin?
- Tiivistä ja kuvaile kokemuksesi tästä toiminnasta yhdellä lauseella!
- Kykenitkö kirjoittamaan neljänteen sarakkeeseen jotakin? Opitko itsestäsi jotakin?

KOTITEHTÄVÄ

- Kokoa itsestäsi esittelykirje, johon kokoat henkilökohtaisesta SWOT-analyysistä ja Joharin ikkunasta saadut tiedot, jolla haet STEM-opettajan tehtävään, joka esiteltiin alkuskenaariossa.
- Kuvaile itseäsi mahdollisimman luovasti ja kerro ammatillisista vahvuuksistasi, heikkouksistasi sekä mahdollisuuksista ja uhista, joita voit työssä kenties kohdata.
- Esittelykirjeen tulee olla noin yhden (1) sivun mittainen kirjoitelma, ja sen tulee sisältää loppukappale, joka tiivistää selkeästi, miksi sinut tulisi valita STEM-opettajan virkaan.

OPPITUNTI 2

STEM-OPETTAJAN LUOVUUS JA INNOVAATIO

RAKENNE JA SISÄLLÖT

Oman luovuuden analysointi

- Onko luovuus läsnä omassa alkuessessäni?

Divergentin ja konvergentin ajattelun harjoittelu

- Tehtävän esittely
- Divergentin ja konvergentin ajattelun harjoitus
- Keskustelu tehtävästä

Ideariihä luovassa ja ongelmalähtöisessä ajattelussa

- Tehtävän esittely
- Ideariihen harjoittelutehtävä
- Tehtävästä keskustelu

TAVOITTEET

Tämän oppitunnin jälkeen oppilaiden tulee pystyä:

- määrittelemään ja kuvailemaan omaa luovuuttaan ja innovaatiokykyään
- ymmärtämään divergentin ja konvergentin ajattelun roolia osana luovuutta
- soveltamaan luovaa ajattelua ja ongelmaratkaisua hyödyntäviä tekniikoita
- tunnistamaan luovan ajattelun merkityksen opetuksessa ja ammatillisessa kehittämisessä

JOHDANTO: KESKEISET TERMIT

- Luovuus tarkoittaa laajemmin kykyä luoda tai tuottaa ajatuksia, ideoita, ratkaisuja tai tuotteita, jotka ovat sekä alkuperäisiä (alkuperäisyys, uutuus) että hyödyllisiä (tehokkuus, hyödyllisyys, tarkoituksenmukaisuus) (APA Dictionary of Psychology, n.d.; Runco & Jaeger, 2012) .
- Luovuudelle on ominaista (Fisher, 2004):
 - ihmiset (keitä me olemme)
 - prosessit (miten teemme asioita)
 - tuotteet (mitä teemme)
- Yksilön tasolla luovuus on toiminto, joka sisältää: (Certo & Certo, 2016):
 - asiantuntemusta
 - luovia ajattelutaitoja
 - motivaatiota

OMAN LUOVUUDEN ANALYSOINTI

Lue kotitehtävänä kirjoittamasi esittelykirje itsestäsi ja analysoi, onko siinä mukana luovuutta:

- Tarkoititko olevasi tai kuvailitko itseäsi nimenomaisesti luovaksi?
- Annoitko esimerkkejä tai todisteita luovuudestasi?
- Osoititko luovuutta esittelykirjeesi jäsentämisessä ja kirjoittamisessa?

DIVERGENTTI JA KONVERGENTTI AJATTELU: ESITTELY

- *Divergentti ajattelu* tarkoittaa lukuisten ja vaihtelevien ideoiden ja vastausten tuottamista, kun taas *konvergentti ajattelu* tarkoittaa yhden tavanomaisen tai oikean vastauksen löytämistä tai muistamista (Runco, 2014).
- Divergenttiä ajattelua käytetään uusien ja omaperäisten ideoiden luomiseen, ja konvergenttiä ajattelua käytetään näiden ideoiden arvioimiseen hyödyllisyyden tai tarkoituksenmukaisuuden näkökulmista.

DIVERGENTTI JA KONVERGENTTI AJATTELU: TEHTÄVÄ

Harjoittele divergenttiä ajattelua!

- Ota paperi ja kynä.
- Tee luettelo läpinäkyvän 0,5 litran muovipullon erilaisista käyttötavoista.
- Älä aliarvioi tai hylkää mitään ideoita, vaan kirjoita kaikki mieleentulevat ideat ylös!
- Sinulla on 5 minuuttia!

DIVERGENTTI JA KONVERGENTTI AJATTELU: TEHTÄVÄ

Harjoittele konvergenttiä ajattelua!

- Valitse kolme luovinta keksimääsi ideaa (edellisestä tehtävästä).
- Arvioi valittuja kolmea ideaa niiden hyödyllisyyden tai tehokkuuden perusteella.
- Valitse yksi paras idea, joka on mielestäsi sekä erittäin luova että erittäin hyödyllinen.

DIVERGENTTI JA KONVERGENTTI AJATTELU: KESKUSTELU

- Kuinka monta erilaista ideaa keksit? Kuinka monta näistä ideoista pidät epätavallisena ja alkuperäisenä? Kuinka monta näistä ideoista pidät hyödyllisinä?
- Mitä vaikeuksia kohtasit yrittäessäsi keksiä esineelle uusia ja omaperäisiä käyttötarkoituksia?

AIVORIIHI: ESITTELY

- Aivoriihin on menetelmä, jota käytetään usein luovien ajatusten ideoimiseksi tai ongelmaan etsittävien ratkaisujen kartoittamiseksi
- Tyypillinen aivoriihi koostuu kolmesta eri vaiheesta:
 1. Aivoriihi-menetelmän esittely, säännöt sekä itse ongelman/aiheen esittely
 2. Ideoiden ja ratkaisujen keksiminen annettuun aiheeseen
 3. Kriittisesti valiten keskeisimmät ideat/vastaukset
- Yleisiä ohjeita:
 - Keskity määrään!
 - Ei kriittisyyttä ajattelussa!
 - Villit ideat ovat tervetulleita!
 - Voit myös jatkojalostaa toisten ideoita!

AIVORIIHI: TEHTÄVÄ

Jatkoskenaario:

Sait hakemasi työn ja sinut hyväksytään STEM-opettajaksi kouluun. Pian sen jälkeen kun aloitit uudessa työssäsi, rehtori on kutsunut kaikki koulun STEM-opettajat laatimaan suunnitelman siitä, miten kerätään tarvittavat varat koulun uuden STEM-opetuslaboratorion varustamiseen.

Kaikkien STEM-opettajien tulee muodostaa ryhmä, jonka tehtävänä on luoda ideoita STEM-opetuslaboratorion varustamiseen tarvittavien varojen keräämiseksi.

AIVORIIHI: TEHTÄVÄ

Ideoi erilaisia ratkaisuja ongelman ratkaisemiseksi:

**Millä eri tavoin voitaisiin kerätä rahaa STEM-laboratorion
varustukseen?**

Keksi ideoita ja kirjoita ne ylös!

Sinulla on 10 minuuttia aikaa!

Jaa ideasi muulle ryhmälle.

AIVORIIHI: KESKUSTELUA

- Keskustele ja arvioi seuraavia ideoita:
 - Onko mahdollista toteuttaa kyseinen idea?
 - Kuinka vaikeaa on toteuttaa kyseinen idea?
 - Onko sinulla resursseja (esim. aikaa, ihmisiä ja tietämystä) toteuttaa kyseinen idea?

OPPITUNTI 3

AMMATTIMAINEN PÄÄTÖKSENTEKO JA SUUNNITTELUTAIDOT

SISÄLTÖ

Päätöksenteon ja valintojen harjoittelu

- Esittely tehtävään
- Päätöksenteon ja valintojen harjoitus
- Keskustelu tehtävästä

Suunnittelun harjoittaminen

- Tehtävän esittely
- Suunnittelun harjoitus
- Keskustelu tehtävästä

Kohitehtävä

- Mitä on ajanhallinta ja miten siinä voi kehittyä?

TAVOITTEET

Tämän oppitunnin jälkeen oppilaiden tulee pystyä:

- määritellä ja kuvata päätöksentekoprosessia ammatillisella ja henkilökohtaisella alalla
- määritellä ja kuvata suunnitelmien tekoprosessia ammatillisella ja henkilökohtaisella alalla
- soveltaa tekniikoita päätösten ja valintojen tekemiseen
- soveltaa suunnittelutekniikoita
- ymmärtää ajankäytön periaatteet

JOHDANTO

Jatko-skenaario:

Kaikkien koulun STEM-opettajien yhteisten ponnistelujen ansiosta koululla on nyt uusi STEM-opetuslaboratorio. Opiskelijoita rohkaistaan käyttämään sitä ideoidensa ja projektiansa toteuttamiseen. Opiskelijoiden on tehtävä se STEM-opettajan ohjauksessa. Lukuvuoden alussa kaksi opiskelijaa on hakenut sinua projektiansa mentoriksi, ja voit ottaa vain yhden opiskelijan per lukuvuotta.

Ensimmäinen opiskelija haluaa kehittää yksinkertaisia toimintoja ja tehtäviä sisältävän **mobiilisovelluksen** STEM-oppimiseen esikouluikäisille lapsille. Tällä opiskelijalla on erittäin **hyvät arvosanat STEM-kouluaineista**, mutta STEM-kokeiden tulosten perusteella hän **ei ole luokkansa kärjessä**. Hän **voitti kuitenkin ensimmäisen sijan kansallisessa STEM-kilpailussa** ja neljännen sijan kansainvälisessä **STEM-kilpailussa**, jossa hän kilpaili toisella **aiemmin kehittämällään mobiilisovelluksella**. Opiskelijana hän on **sinnikäs ja ahkera**, mutta vain häntä kiinnostavilla aineilla ja aloilla, **mutta hän ei panosta ylimääräisiin tehtäviin**, joista hän ei ole kiinnostunut.

Toinen opiskelija haluaa rakentaa pienen omavaraisen puutarhan, jossa voitaisiin kasvattaa **koulukeittiön vihanneksia ympäri vuoden**. Tällä opiskelijalla **on erinomaiset arvosanat STEM-kouluaineista ja hän on luokkansa kärjessä STEM-kokeiden tuloksissa**. Hän **ei ole koskaan osallistunut STEM-kilpailuihin** tähän saakka. **Hän on erittäin sinnikäs ja ahkera, ja hän auttaa usein luokkatovereitaan** koulumateriaalien ja oppimisen kanssa.

Molemmat projektit ovat mielenkiintoisia ja houkuttelevat sinua. Sinun on päätettävä, **kumpaa opiskelijaa ohjaat**, harkittuasi systemaattisesti kunkin opiskelijan etuja ja puutteita. Kun päätät, kumpaa opiskelijaa ohjaat, toinen velvollisuus, jonka sinun on suoritettava, on auttaa valittua opiskelijaa laatimaan työsuunnitelma sinun ja opiskelijoiden tehtävistä sekä tarkat tunnit ja aikataulu projektille, jotta se valmistuu yhdessä lukuvuodessa.

PÄÄTÖKSENTEKO: JOHDANTO

- ❑ Päätös voidaan määritellä valinnaksi kahden tai useamman saatavilla olevan vaihtoehdon välillä, ja päätöksenteko on prosessi, jossa valitaan paras vaihtoehto tavoitteidemme saavuttamiseksi (Certo & Certo, 2016; Howard & Abbas, 2016).
- ❑ Yksi päätöksenteon tekniikoista on päätösmatriisianalyysi.

PÄÄTÖKSENTEKO: HARJOITUS

- Kehitä päätösmatriisi, jonka perusteella teet opiskelijoiden mentoroinnin päätöksen jatkoskenaariosta!
- Tee luettelo ehdokkasiin liittyvistä tekijöistä (ominaisuudet), jotka voivat vaikuttaa päätökseesi.
- Kehitä asteikko (esim. %, pisteet, yms.) tekijöiden arvioimiseksi.
- Määritä eri ominaisuuksien tärkeyttä kuvaava painoarvo.
- Täytä matriisisi ja tee päätös ehdokkaastasi, joka saa paremman kokonaistuloksen viimeiselle riville.

PÄÄTÖKSENTEKO: HARJOITUS

Ominaisuus	Painoarvo (esim. %, max 100%)	Ehdokas 1	Ehdokas 2
esim. luovuus	5%		
Yhteispisteet, tulos:			

PÄÄTÖKSENTEKO: KESKUSTELU

- Kuinka helppoa tai vaikeaa oli ajatella tekijöitä, jotka voivat vaikuttaa päätökseen ja painottaa niitä?
- Vastaako päätöksentekomatriisin perusteella tehty päätös sitä, jonka tekisit intuitiivisesti?
- Millä tavalla voisit käyttää päätöksentekomatriisia tehdessäsi päätöksiä yksityis- ja työelämässäsi?

SUUNNITTELU: JOHDANTO

- Suunnittelu on johtamistoiminto, joka sisältää tavoitteiden asettamisen ja toimintatavan suunnittelun niiden saavuttamiseksi.
- Ensimmäinen tärkeä askel suunnittelussa on selkeän hankkeen tavoitteen määrittäminen, esim. kirjoittamalla **SMART-tavoitteiden** lausunnot (Robins, 2014):
 - (S)Määrittely – Mitä pitää saada aikaan? Ketkä on otettava mukaan? Miksi tämä on tärkeää?
 - (M)Mitattavissa – Mistä tiedetään, että tavoite on saavutettu? Miten edistystä voidaan mitata?
 - (A)Saavutettavissa – Onko vastuhenkilöllä tavoitteen saavuttamiseen vaadittavat taidot? Onko realistista saavuttaa tavoite tietyssä ympäristössä ja vaatimuksissa?
 - (R)Tarkoituksenmukaisuus – Onko projekti sopusoinnussa yleisten ammatillisten kehitystavoitteideni kanssa? Onko sillä merkitystä laitokselleni?
 - (T)Aika sidottu – onko tavoitteelle asetettu määräaika? Onko määräaika realistinen?

SUUNNITTELU: JOHDANTO

- Toinen tärkeä vaihe on kehittää projektille työsuunnitelma, joka sisältää:
 - Työtehtävät, lopputavoitteet
 - Toimenpiteet
 - Tuotokset, lopputuotokset
 - Välitavoitteita
 - Aikataulu
 - Vastuuhenkilöt

SUUNNITTELU: HARJOITUS

- Muodosta noin 4-5 jäsenen ryhmiä, jotka valitsivat saman projektin ohjattavakseen.
- Kuvatkaa toisillenne hankkeelle asettamanne tavoite SMART-tavoitteiden puitteissa.
- Laatikaa hankkeelle yhteinen työsuunnitelma.

SUUNNITTELU: HARJOITUS

Projektin tavoite –	
(S)Määrittely	
(M)Mitattavuus	
(A)Saavutettavuus	
(R)Tarkoituksenmukaisuus	
(T)Aikaisidonnaisuus	

SUUNNITTELU: KESKUSTELU

- Esitle projektisuunnitelma, jonka teit ryhmäsi kanssa.

KOTITEHTÄVÄ

Mitä ajanhallinta on ja miten sitä voi parantaa?

- Ajanhallinta voidaan määritellä "käyttäytymiseksi, jolla pyritään saavuttamaan tehokas ajankäyttö tiettyjä tavoitteellisia toimintoja suoritettaessa" (Claessens et al., 2007, s. 262).
 - Eräs yksinkertainen ja tehokas tekniikka on ajanhallintamatriisi, joka tunnetaan myös nimellä *Eisenhowerin matriisi*.
- Täydennä Eisenhowerin matriisi:
 - Luo luettelo kaikista työtehtävistäsi, jotka sinun on suoritettava seuraavan kuukauden aikana.
 - Järjestä luettelon kohteet niiden tärkeyden ja kiireellisyyden mukaan neljään osaan.
 - Tee aikataulu tehtävistäsi ja varaa aikaa niiden suorittamiseen.

KOTITEHTÄVÄ

	Kiireellinen	Ei-kiireellinen
Tärkeä	<p>TEE ENSIN!</p> <p>Nämä tehtävät ovat erittäin tärkeitä henkilökohtaisesti tai ammatillisesti. Samaan aikaan niiden aikataulut on tiukka ja tarkoin ajoitettu, jonka laiminlyönnillä voi olla seurauksia.</p>	<p>AIKATAULUJA!</p> <p>Nämä tehtävät voivat olla pitkällä aikavälillä sinulle hyödyllisiä, mutta niitä ei tarvitse suorittaa annetussa aikataulussa.</p>
Ei-tärkeä	<p>DELEGOI!</p> <p>On viisautta ajoittaa nämä tehtävät, etteivät ne keskeytä työtäsi jatkuvasti. Vaihtoehtoisesti nämä tehtävät voi delegoida jollekin toiselle, jos se on mahdollista.</p>	<p>VÄLTÄ!</p> <p>Nämä tehtävät tulisi poistaa työlistalta kokonaan.</p>

OPPITUNTI 4

ESTEET AMMATILLISEN ITSENSÄ JOHTAMISESSA

SISÄLTÖ

Ammatillisen työn, siinä kehittymisen ja itsejohtamisen esteet

- Tunnistaa ammatillisen tö ja siinä kehittymisen esteet
- Tunnistaa esteitä luovuuden, päätöksenteon ja suunnittelun toteuttamiseksi

Esteiden ylittämisen suunnittelua

- Valitaan ammatilliset kehityskohteet
- Tuotetaan ammatillisen kehittymisen suunnitelma

TAVOITTEET

Tämän tunnin jälkeen oppilaiden tulee pystyä:

- Tunnistaa subjektiivisia ja objektiivisia esteitä ammatillisessa työssä ja siinä kehittämisessä
- Tunnistaa luovan ajattelun, päätöksenteon ja suunnittelut esteet
- Suunnitella toimia ammatillisen työ, kehittämisen ja itsejohtamisen esteiden ylittämiseksi

OMIEN ESTEIDEN TUNNISTAMINEN

Palaa henkilökohtaiseen SWOT-analyysiisi, jonka teit osiossa 1. Tunnista tekemästäsi taulukosta heikkoudet ja uhat, jotka voivat muodostaa esteitä ammatilliselle työllesi ja kehityksellesi seuraavissa kohdissa:

- koulutus ja tutkintotodistukset,
- tiedot ja taidot,
- tunteet, tavoitteet, tarpeita
- luonteenpiirteet, ominaisuudet, kyvykkyydet
- kiinnostuksen kohteet ja motivaatio
- ympäristö, jossa opiskelet tai työskentelet

Palaa tehtäviin 2 ja 3, jossa harjoiteltiin luovuutta, päätöksentekoa ja suunnittelutoimintaa sekä yritettiin tunnistaa ammatillisuuden ongelmat ja esteet, joita kohtasit yrittäessäsi luoda ja arvioida ideoita, muotoilla päätöksiä ja laatia työsuunnitelmia. Tunnista kaikki ongelmat ja esteet, jotka estävät sinua olemasta luovempi, tekemästä parempia päätöksiä, asettamaan tavoitteita tai suunnittelemaan tavoitteita ammatillisuutesi kehittymiseksi.

Arvioi ja merkitse esteet, jotka uskot voittavasi (eli ne joita uskot voivasi muuttaa, hallita tai poistaa).

OMIEN ESTEIDEN TUNNISTAMINEN

Esteet ammatillisuudessani ja siinä kehittämisessä	Voinko ylittää sen?
Esteet luovuudessa	Voinko ylittää sen?
Esteet päätöksenteossa	Voinko ylittää sen?
Esteet suunnitelmissa	Voinko ylittää sen?

OMIEN ESTEIDEN VOITTAMINEN

- Valitse ylitettäväksi tunnistamistasi esteistä vähintään kolme, jotka mielestäsi ovat tärkeimpiä ammatillisuutesi ja kehityksesi esteitä.
- Tee aivoriihi valituille esteille, ja pohdi kuinka voit parhaiten voittaa ne. Arvioi ideat niiden hyödyllisyyden tai tarkoituksenmukaisuuden kannalta ja valitse niistä parhaat. Jos et voi päättää usean vaihtoehdon välillä, kehitä päätöksentekomatriisi ja valitse sitten ideoiden välillä.
- Kun olet valinnut ratkaisut jokaiselle esteelle, valitse valitut ratkaisut tavoitteiksi, jotka aiot saavuttaa käyttämällä SMART-kehystä.
- Laadi suunnitelma, jossa määrittelet: kuinka saavutat nämä tavoitteet, erilaiset toimet, määritelmät näiden toimintojen suorittamisesta ja aikataulu.

OMIEN ESTEIDEN VOITTAMINEN

Tavoite	Toimet tavoitteiden saavuttamiseksi	Tavoitteiden saavuttamisen mittarit	Aikatavoite
1.			
2			
3.			
...			

MODUULIN PÄÄTTÄMINEN

KESKUSTELUA

- Miten modulissa käsiteltyjä sisältöjä voidaan yleisesti soveltaa työelämässäsi?
- Miten modulissa opittuja sisältöjä tai taitoja voidaan opettaa opiskelijoille itsensä johtamisen parantamiseksi?

LÄHTEET

LÄHTEET:

American Psychology Association. (n.d.). Creativity. In *APA Dictionary of Psychology*. Retrieved January 2, 2022, from <https://dictionary.apa.org/creativity>

American Psychology Association. (n.d.). Self-analysis. In *APA Dictionary of Psychology*. Retrieved January 2, 2022, from <https://dictionary.apa.org/self-analysis>

Burghate, M. (2018). Work Breakdown Structure: Simplifying Project Management. *International Journal of Commerce and Management*, 3(2), 453-461.

Bast, F. (2016). Crux of Time Management for Students. *Resonance*, 21(1), 71-88.

Centers for Disease Control and Prevention (CDC). (2018). *Evaluation Briefs No. 3b – Writing SMART Objectives*. Retrieved from <https://www.cdc.gov/healthyyouth/evaluation/pdf/brief3b.pdf>

Certo, S. C., & Certo, S. T. (2016). *Modern Management – Concepts and Skills*. Pearson.

Claessens, B. J. C., van Eerde, W., Rutte, C. G., & Roe, R.A. (2007). A Review of the Time Management Literature. *Personnel Review*, 36(2), 255-276. <https://doi.org/10.1108/00483480710726136>

Eurich, T. (2019). What Self Awareness Really Is (And How to Cultivate It). In D. Goleman, R. S. Kaplan, S. David, & T. Eurich (Eds.), *Self-Awareness (HBR Emotional Intelligence Series)* (pp. 11- 37). Harvard Business Press.

Fisher, R. (2004). What is Creativity? In R. Fisher & M. Williams (Eds.), *Unlocking Creativity Teaching Across the Curriculum* (pp. 6-20). David Fultom Publishers.

Goleman, D. (2019). The First Component of Emotional Intelligence. In D. Goleman, R. S. Kaplan, S. David, & T. Eurich (Eds.), *Self-Awareness (HBR Emotional Intelligence Series)* (pp. 1- 11). Harvard Business Press.

Goleman, D. (2000). An EI-Based Theory of Performance. In D. Goleman, & C. Cherniss (Eds.), *The Emotionally Intelligent Workplace: How to Select for, Measure, and Improve Emotional Intelligence in Individuals, Groups, and Organizations*. Jossey-Bass.

LÄHTEET:

Howard, R. A., & Abbas, A. E. (2016). *Foundation of Decision Analysis*. Pearson.

Jossey-Bass & Pfeiffer (1998). Brainstorming. *The Pfeiffer Library*, 26, 1-9. Retrieved from <http://home.snu.edu/~jsmith/library/body/v26.pdf>

London, M., Sessa, V. I., & Shelley, L. A. (2023). Developing Self-Awareness: Learning Processes for Self- and Interpersonal Growth. *Annual Review of Organizational Psychology and Organizational Behavior*, 10(1), 261-288.

Lowes, R. (2020). Knowing You: Personal Tutoring, Learning Analytics and the Johari Window. *Frontiers in Education*, 5(101). doi: 10.3389/feduc.2020.00101

Luft, J., & Ingham, H. (1961). The Johari Window: A Graphic Model of Awareness in Interpersonal Relations. *Human Relations Training News*, 5(9), 6-7.

MindTools. (n.d.). *Decision Matrix Analysis*. <https://www.mindtools.com/aksic2i/decision-matrix-analysis>

Runco, M. A. (2014). *Creativity Theories and Themes: Research, Development, and Practice*. Amsterdam: Elsevier.

Runco, M. A., & Jaeger, G. J. (2012). The Standard Definition of Creativity. *Creativity Research Journal*, 24(1), 92–96.

Wilson, S. B., & Dobson, M. S. (2008). *Goal Setting: How to Create an Action Plan and Achieve Your Goals*. American Management Association.

UNIVERSITY
OF TARTU

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

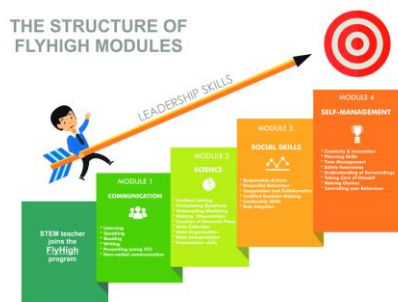
INSTITUTO DE
EDUCAÇÃO
—
ULISBOA

KIITOS!

Erasmus+ Highly Interactive Guidance Helpful For Leadership In Educationally Relevant Skills - High Flyers

Lisätietoa:
<https://highflier.eu/>

Erasmus+

This project has received funding from the *Erasmus+ Programme*,
Key Action 2: Strategic Partnerships under grant agreement number 2020-
KA203-12